

A biztosítási IFRS projekt helyzete

Szépes Annamária

2009. május 21.

Tartalom

- ▶ A biztosítási IFRS lényege és szükségessége
- ▶ Időhorizont, illetve a folyamat bemutatása
- ▶ Az IASB 2009-es találkozóinak eredményei
- ▶ Döntésre váró kérdések
- ▶ Az új sztenderd lehetséges hatásai

A biztosítási IFRS

- ▶ Mi a biztosítási IFRS?

- Az International Accounting Standards Board (IASB) által kidolgozott, a biztosításokra vonatkozó egységes, nemzetközi számviteli sztenderd.

- ▶ Az IASB célja:

- Átlátható és összehasonlítható információk előállítása
- Magas színvonalú, de ugyanakkor érthető, globális számviteli sztenderdek segítségével
- Egységes értékelési modell használata:
  - ▶ Élet és nem-élet biztosításokra
  - ▶ Biztosítási és viszontbiztosítási szerződésekre

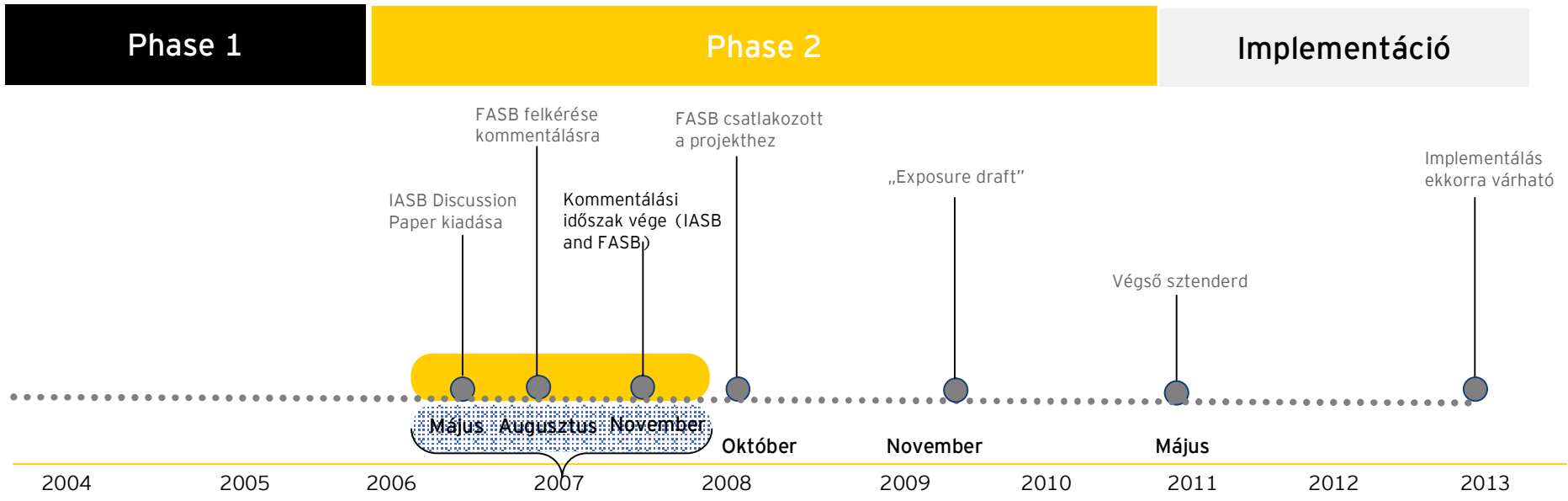

Miért van szükség a biztosítási IFRS-re?

- ▶ **Országonként különböző** a szabályozás, nem eléggé érthető a befektetők számára, hogy a beszámoló számai mit mutatnak, illetve azok nem összehasonlíthatóak
- ▶ A befektetők nem is a számviteli információkat használják döntéshozáskor (főként életbiztosítás esetében), hanem alternatív mérőszámokat, mint például az **embedded value**
- ▶ A jelenlegi szabályok nem a megfelelő képet mutatják, mivel **túlzott óvatosságra** épülnek
- ▶ Az IASB szerint a „**relevance**” fontosabb kellene, hogy legyen, mint a „reliability” és a „fair value” a releváns információ, nem a historikus (könyv szerinti) érték
- ▶ Az óvatosság a profit ingadozásának csökkentését szolgálja, pedig jobb lenne a az **eredmények valós volatilitását** bemutatni
- ▶ Néhány „biztosítási szerződés” valójában **pénzügyi instrumentum**
- ▶ A biztosítások számvitele **nem konzisztens más iparágak számvitelével**

Időhorizont

Phase I:
2005. január 1-től van érvényben az IFRS 4 „Insurance Contracts”.

Phase II:
2007 május: az IASB kiadta a “Preliminary Views on Insurance Contracts” című vitaanyagot, melyet 2007. november 16-ig lehetett kommentálni.

A tervezetet („Exposure draft”) 2009 decemberére szeretnék elkészíteni.

A végső sztenderd elkészítését 2011 májusára tervezik. A sztenderd várhatóan 2013. január 1-től lesz érvényben.

Phase I: IFRS 4 - "Insurance contracts"

- ▶ Definiálja, hogy mi a **biztosítási szerződés** - minden mást befektetésként kell értékelni
- ▶ Megtartja a meglévő **nemzeti számviteli szabályokat**, csak néhány módosítást ír elő „IFRS szerinti” beszámoló esetén (ilyen például, hogy nem lehet káringadozási és nagy károk tartaléka, vagy az eszköz oldali piaci értékelés)

DE:

- ▶ **Nem szól a biztosítási kötelezettségek értékeléséről**, ez a Phase II témája

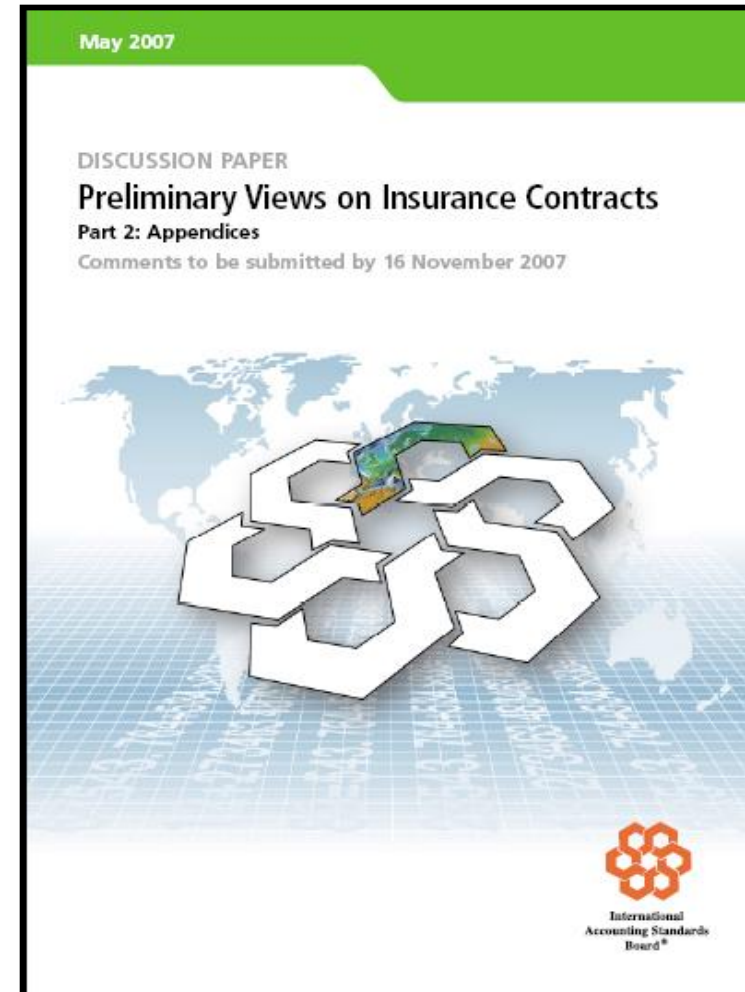
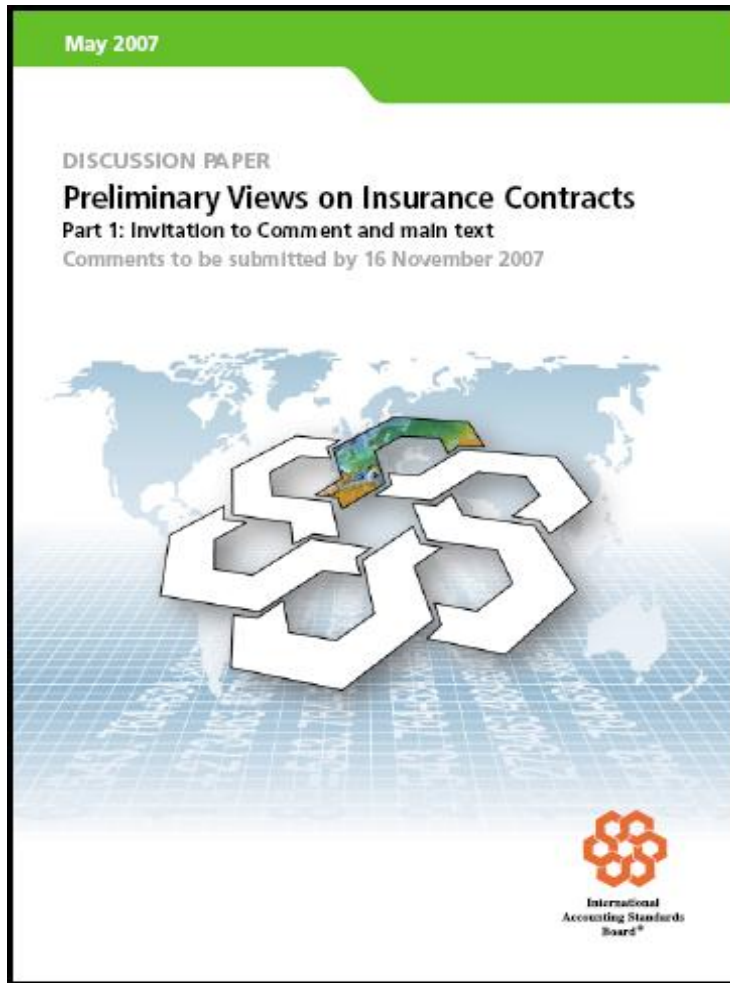

Phase II - folyamat

- ▶ 2007. május: az IASB közzé tette a „**Preliminary views on insurance contracts**” című konzultációs anyagot a biztosítási kötelezettségek értékelésével kapcsolatban
- ▶ Utána kommentálási, konzultációs időszak következett, a konzultáció résztvevői többek közt:
  - CFO Forum
  - IAIS (International Association of Insurance Supervisory)
  - GNAIE (Group of North American Insurance Enterprises) - kereskedelmi szövetség, főleg pénzügyi jelentéstétellel és szolvenciával foglalkozik
  - FASB (Financial Accounting Standards Board) - az amerikai sztenderdek alkotója
- ▶ **2009-ben havonta ülésezik az IASB**
- ▶ Mostani időterv:
  - **Exposure Draft** publikálása 2009 decemberben
  - **Kommentálási időszak** 2010 áprilisig
  - **Kommentek megvitatása** 2010 júniustól 2011 januárig
  - **Végső sztenderd** 2011 májusban

Phase II - vitaindító anyag

„Preliminary views on insurance contracts”

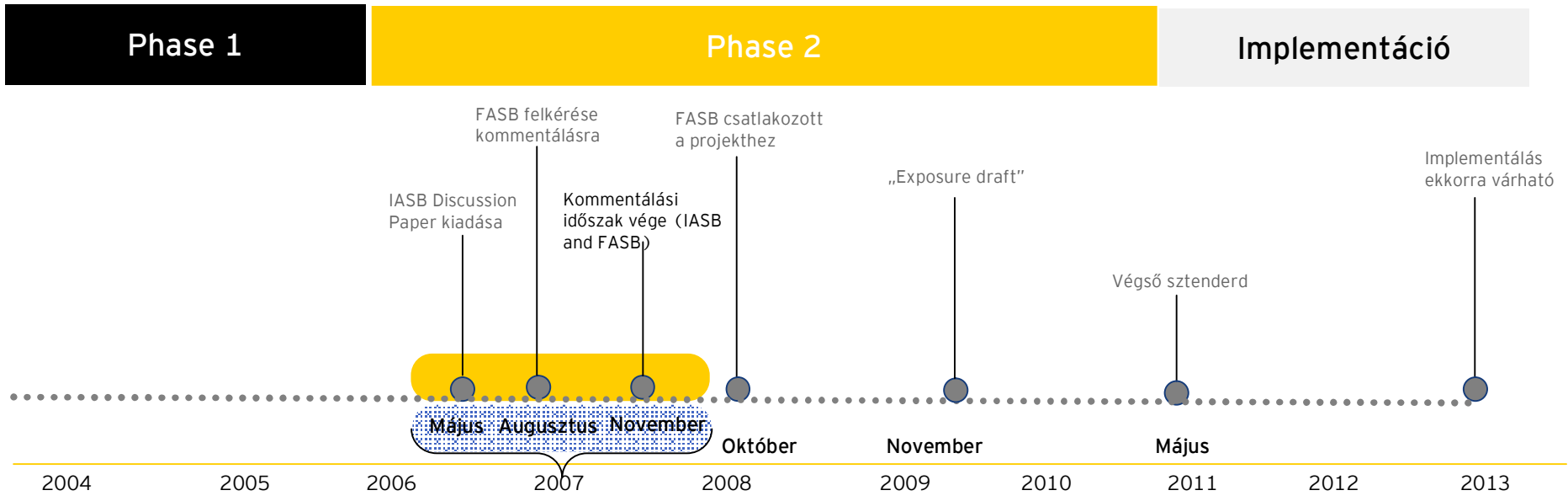

- ▶ Kötelezettségek értéke = **current exit value** („the amount that an insurer would expect to pay at the reporting date to transfer its remaining contractual rights and obligations immediately to another party”)
- ▶ Mivel ez nem egy piacon megfigyelhető érték, ezért szükség van a becslésre a következő módon:
  1. **Jövőbeli cash flow-k értéke** (jelenlegi, elfogulatlan, market-konzisztens, valószínűségekkel súlyozott), a beágyazott opciókat és garanciákat is figyelembe véve
  2. **Diszkontálva** (jelenlegi piaci diszkont rátákkal, figyelembe véve a cash flow-k pénznemét és átlagos időzítését, nem-élet-nél is!) plusz
  3. **“Risk margin”** (explicit, elfogulatlan becslés, ami a cash flow-k bizonytalanságát tükrözi portfólió szinten) plusz
  4. **“Service margin”** (a kozckázatviselésen felüli szolgáltatásokért megkívánt margin, pl. investment manager fee UL esetén)

A biztosítási kötelezettség értékelése - current exit value

Időhorizont

Phase I:
2005. január 1-től van érvényben az IFRS 4 „Insurance Contracts”.

Phase II:
2007 május: az IASB kiadta a “Preliminary Views on Insurance Contracts” című vitaanyagot, melyet 2007. november 16-ig lehetett kommentálni.

A tervezetet („Exposure draft”) 2009 decemberére szeretnék elkészíteni.

A végső sztenderd elkészítését 2011 májusára tervezik. A sztenderd várhatóan 2013. január 1-től lesz érvényben.

2009 februári IASB találkozó

- ▶ A current exit value mellett más értékelési módszertanok megvitatása
- ▶ **Current fulfilment value**: the expected present value of the cost of fulfilling the obligation that an insurer anticipates over the life time of the contract taking into account the most relevant and reliable market and entity-specific information.
- ▶ Döntés arról, hogy a kötelezettség értékelési módszernek a következő követelményeknek kell megfelelni:
  - a becslések legyenek **konzisztensek a piacon megfigyelhető árakkal** (pénzügyi piacokon megfigyelhető változók esetén, pl. kamatláb)
  - a jövőbeni várható cash flow-k **jelenlegi becslésén** alapuljanak (ne múltbéli)
  - vegye figyelembe a **pénz időértékét**
  - **explicit margint** / margin-okat tartalmazzon
- ▶ No discounting & no margins: ilyen értékelési módszer nem lehetséges.

2009 februári IASB találkozó

- ▶ Megszavazták, hogy szerződéskötéskor ne lehessen nyereséget elszámolni - **"No Day 1 profit"**
- ▶ Az initial margin-t **szerződéskötéskor a díjhoz kell kalibrálni**
- ▶ Ahhoz, hogy a current exit value se lehessen szerződéskötéskor kisebb, mint a díj, beleraktak egy úgynevezett **"residual margin"**-t, - ami így nem más, mint a szerződéskötéskori pozitív különbség elhalasztása.
- ▶ Ezek alapján átformálták a margin-ok értelmét. Kétféle margin lehetséges:
  - 1) olyan, ami az értékelési eljárásból ered (risk, service)
  - 2) a pozitív „Day 1” különbözet eliminálására szolgál (residual, composite)

2009 márciusi IASB találkozó

▶ Vita volt (döntés nem):

- arról, hogy milyen **cash flow-kat** kell figyelembe venni a kötelezettségek értékelésekor
- milyen forrás alapján lehet **feltevéseket** tenni - pl nem piaci változók esetén a becsléseknek a lehetséges legjobb információ/adaton kell alapulnia, ami lehet-e belsőleg modellezett, tehát **biztosító specifikus** tapasztalat
- a díjhoz kalibrálás miatt az exit value és a fulfilment value modell ugyanazt az értéket adja a kötelezettségeknek szerződéskötéskor, de nem tudni, hogy **mi történik a második napon**, illetve utána
  - ▶ pl. hogy kellene a margin-t kifuttatni illetve hogy jelenjen meg a nyereségszámolásban az aktuális és korábban becsült cash flow-k közötti különbség

---

2009 áprilisi IASB találkozó

- ▶ **Day 1 veszteséget** viszont el kell számolni
- ▶ Legyen egy **külön „Risk margin”** - a cash flow-k bizonytalanságának jelzésére - bármelyik értékelési modellt választják végül, és ezt minden beszámoló készítésekor felül kelljen vizsgálni
- ▶ Arról nem döntöttek, hogy **„Service margin”** legyen-e minden módszertan esetén
- ▶ Mivel mind exit value, mind fulfilment value esetén kizárt a „Day 1 profit”, kell egy **„Residual margin”** (a díjhoz kalibrálva), ami végül is egy elhalasztott bevételt reprezentál
  - ▶ Kérdés: ezt hogy számolják el , biztosítási kötelezettségként, vagy egy külön kimutatott halasztott bevételként (nem döntöttek)?

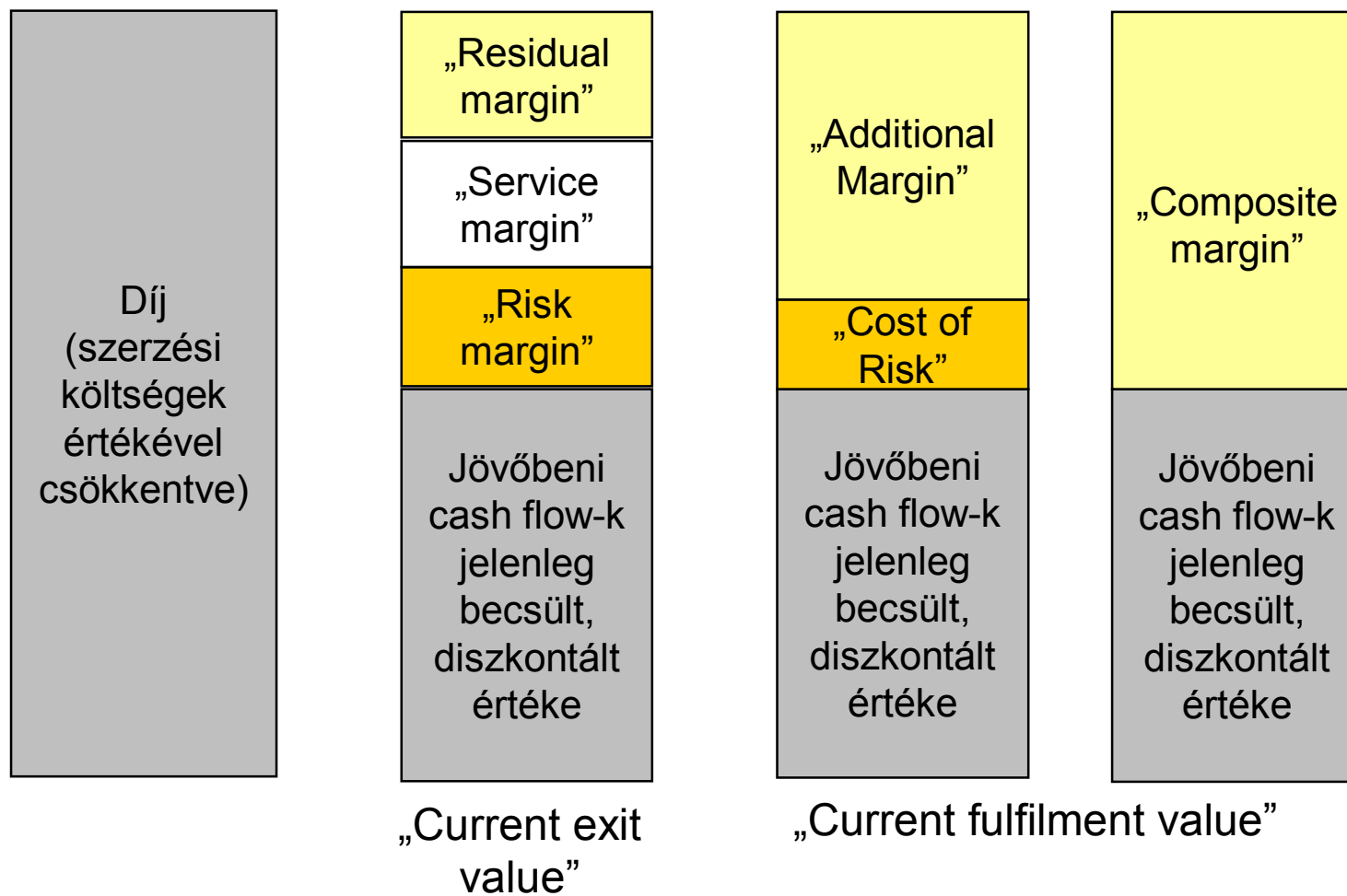

2009 áprilisi IASB találkozó

- ▶ Döntés: a kötelezettségeket a **szerezési költségekkel csökkentett díjhoz** (a díj azon része, ami a jövőbeni szolgáltatásokhoz kapcsolódik) kelljen kalibrálni.
- ▶ Döntés: azt az értéket, ami a szerzési költségek ellentételezésére szolgál az **eredménykimutatás bevételei között** kell kimutatni.
- ▶ Kérdés: **mi számítson szerzési költségnek:**
  - csak ami szerződésenként felmerül („incremental costs”)
  - incremental és egyéb direkt költségek is

Lehetséges kötelezettség-értékelési módszerek

Döntésre váró témák

- ▶ Törlési opció figyelembe vétele („renewal and cancellation options”)
- ▶ Jövőbeli díjak figyelembe vétele (hol a határ a meglévő és az új szerződések között?)
- ▶ UPR alapú értékelési módszer nem-élet szerződésekre
- ▶ „Unit of account”
- ▶ Többlethozam-visszajuttatással kapcsolatos elszámolás
- ▶ Diszkont ráták
- ▶ „Unbundling”
- ▶ „Credit characteristics”
- ▶ Közzététel

- ▶ **Értékelési módszertan!**

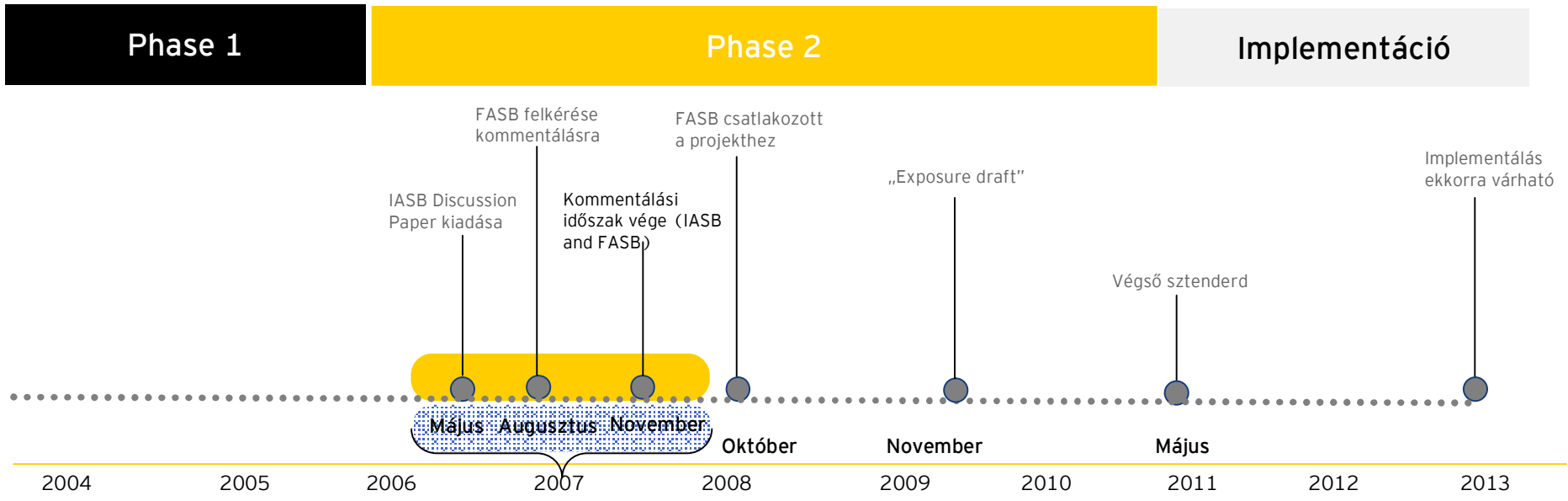

Kapcsolódó projektek

- ▶ Beszámolók elkészítésével és közzététellel kapcsolatos projektek
- ▶ „Revenue recognition” projekt
- ▶ Pénzügyi instrumentumokra vonatkozó sztenderdek felülvizsgálata (IAS 32, IAS 39, IRFS 7)
- ▶ Kötelezettségek értékelése “Provisions, Contingent Liabilities and Contingent Assets” (IAS 37)
- ▶ Fair value measurements (FAS 157)

Időhorizont

Phase I:
2005. január 1-től van érvényben az IFRS 4 „Insurance Contracts”.

Phase II:
2007 május: az IASB kiadta a “Preliminary Views on Insurance Contracts” című vitaanyagot, melyet 2007. november 16-ig lehetett kommentálni.

A tervezetet („Exposure draft”) 2009 decemberére szeretnék elkészíteni.

A végső sztenderd elkészítését 2011 májusára tervezik. A sztenderd várhatóan 2013. január 1-től lesz érvényben.

Lehetséges hatások

- ▶ Transzparensőbb működés
- ▶ Eredmények volatilisabbak lehetnek
- ▶ Tőkeallokáció, illetve tőke menedzsment jobb és átláthatóbb lehet
- ▶ Szolvencia II-höz, MCEV-hez való konvergálás (ne legyenek duplikációk)
- ▶ EV jelentősége csökkenhet
- ▶ Változhat az árazás, illetve a termékfejlesztés
- ▶ Modellezési, módszertani kihívások
- ▶ IT rendszer változások

Köszönöm a figyelmet!

Szépes Annamária
Ernst & Young Tanácsadó Kft.
Váci út 20.
1132 Budapest, Hungary
Tel : +36 1 451 8260
Mob : +36 30 823 0429
Fax : +36 1 451 8189
Email : annamaria.szepes@hu.ey.com

 ERNST & YOUNG
Quality In Everything We Do